

KURIER ZDROJOWY

Jastrzębie-Zdrój

22 sierpnia 2021 r.

Uroczystość patriotyczna na głównej ulicy uzdrowiska

MIEJSKI OŚRODEK KULTURY ZAPRASZA

V PIKNIK W KURORCIE ŚLĄSKA PERŁA NIEPODLEGŁEJ POLSKI

NIEDZIELA 22 SIERPNIA, 15:30 - PARK ZDROJOWY

W programie:

Widowisko muzyczno-teatralne Teatru
Cieszyńskiego z Czeskiego Cieszyna pt. „*Powróćmy
jak za dawnych lat, czyli polskie piosenki międzywojenne*”

Koncert zespołu Five o'clock Orchestra & Agata
Moroń

Ponadto:

- * zabawa w kasyno
- * wystawa plenerowa „Jastrzębie-Zdrój - Śląska Perła Niepodległej”
- * wystawa prac Artura Sarnickiego „Architektura Zdroju”
- * możliwość zwiedzania Galerii Historii Miasta
- * aktorzy w strojach z epoki
- * bicykliści
- * przejażdżki automobilem
- * usługi fryzjera-golibrody
- * pamiątkowe fotografie przy makietach
- * konkursy z unikatowymi nagrodami

Na uczestników festynu czekają atrakcyjne niespodzianki!

MIEJSKI OŚRODEK KULTURY
W JASTRZĘBIU-ZDROJU

„Piknik w kurorcie” po raz piąty!

Zapoczątkowana w 2012 r. impreza plenerowa „Piknik w kurorcie” to sentymentalna podróż do czasów największej świetności jastrzębskiego uzdrowiska.

Stare samochody, dawne stroje oraz muzyka z lat międzywojennych stale były nieodzowną częścią tego niesamowitego wydarzenia w sercu górniczego miasta. Duża frekwencja w kolejnych odsłonach naszego „Pikniku” jest najlepszą nagrodą za podjęty trud przy realizacji tego przedsięwzięcia. Liczne grono zgromadzonych gości w Parku Zdrojowym dowodzi także celowości organizacji tego typu wydarzeń i skłania do refleksji nad potrzebą kultywowania naszej lokalnej tradycji i historii, która w tym przypadku jest dalece pozytywna.

Tym razem nasz „Piknik” będzie utrzymany w duchu patriotycznym. Zatem zapraszamy do zabawy oraz lektury niniejszego „Kuriera”, który po części przybliży historię naszego uzdrowiska.

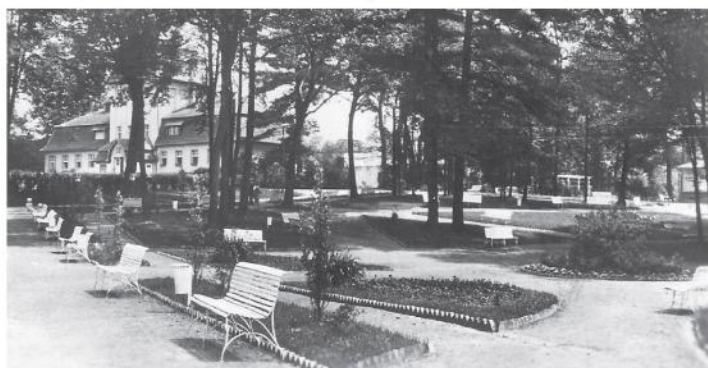

I 60 lat powstania uzdrowiska

Obecny sezon jest wyjątkowy, gdyż obchodzimy 160. rocznicę powstania naszego kurortu. Utworzone w 1861 r. uzdrowisko przechodziło różne etapy swojego rozwoju. Zmieniali się właściciele oraz goście kurortu, którzy reprezentowali różne warstwy społeczne. Jednak największy rozkwit miał miejsce w okresie międzywojennym, kiedy to Jastrzębie wraz z częścią Górnego Śląska znalazło się w granicach odrodzonej Rzeczypospolitej. Ówczesni właściciele, bracia Mikołaj i Józef Witczakowie, dołożyli starań, aby ich uzdrowisko oraz miejscowość Jastrzębie-Zdrój było perłą w koronie Górnego Śląska. Powstawały nowe pensjonaty i domy wypoczynkowe instytucji publicznych, rozwijała się infrastruktura czy komunikacja. Jastrzębskie uzdrowisko tak dobrze prosperowało, że na początku lat 30. mogło

poszczycić się największą frekwencją wśród śląskich uzdrowisk, wyprzedzając takie miejscowości jak Ustroń czy Wisła.

Wiele przez lata się zmieniło, ale jedno pozostawało niezmiennie – solanka. Ta lecznicza woda przez lata przywracała zdrowie schorowanym osobom, cierpiącym na reumatyzm, artretyzm, skrofulozę, choroby kobiece, niedomagania układu nerwowego czy niewielkie problemy układu krążenia. Niestety w latach 50. XX wieku okazało się, że ważniejszy dla państwa jest przemysł węglowy niż uzdrowisko i zdrowotne właściwości jego jodobromowej solanki. To był gwóźdź do trumny i od tej pory działalność uzdrowiska zeszła na dalszy plan, by ostatecznie zakończyć jego funkcjonowanie w 1994 r.

W sercu Parku Zdrojowego

Patriotyczne Jastrzębie

W Jastrzębiu zawsze był żywy duch polskości. Dobitnie świadczą o tym relacje prasowe, w których możemy przeczytać: „Niemiecki język tu przeważa, choć lud słowiański mówi po polsku, mieszając wyrazy niemieckie...”. Takie stwierdzenie pojawiało się w relacjach z pobytu w uzdrowisku jeszcze w zamierzonych czasach, gdy Jastrzębie leżało w granicach państwa pruskiego. Przywiązanie do polskości skutkowało udziałem mieszkańców w powstaniach śląskich i walce na rzecz przyłączenia Górnego Śląska do Polski. Wyraz przywiązania do państwa polskiego dawano także w okresie międzywojennym. Przykładem głębokiego patriotyzmu była przynależność do różnego typu kół, stowarzyszeń i związków, a co za tym idzie udział także w świątach o zabarwieniu narodowo-patriotycznym. Jeszcze zanim Jastrzębie znalazło się w państwie polskim to w 1920 r. liczne grono mieszkańców wzięło udział w obchodach Święta Konstytucji 3 Maja. Nie inaczej było już w Niepodległej Rzeczypospolitej, kiedy to obchody majowe trwały 2 dni i były połączone ze świętowaniem kolejnej rocznicy wybuchu trzeciego powstania śląskiego. Poza tym obchodzono Święto Niepodległości, Dni Morza oraz kolejne imieniny marszałka Józefa Piłsudskiego.

We wszystkich tych uroczystościach, które często kończyły się koncertem miejscowej orkiestry lub chóru w sali jednego z miejscowych pensjonatów, brał udział Związek Powstańców Śląskich, Oddział Młodzieży Powstańczej, drużyny harcerskie, Straż Pożarna, Oddział Kolejowy oraz władze gminy i Zakładu Kąpielowego. Organizacje działające na terenie Jastrzębia i okolicy dbały o krzewienie ducha polskości,

w szczególności wśród dzieci i młodzieży. Wszelkiego rodzaju zloty czy święta pieśni z ich udziałem były okazją do manifestacji czci i przywiązania do ojczyzny i jego wodza - marszałka Józefa Piłsudskiego.

Zdrowisko dla żołnierzy i powstańców śląskich

Niemal od samego początku istnienia uzdrowiska w Jastrzębiu, stanowiło ono zaplecze sanitarne dla żołnierzy. Było tak przy okazji każdego kolejnego konfliktu wojennego prowadzonego przez Prusy. Kiedy po zakończeniu wielkiej wojny, powstaniach śląskich i wreszcie przyłączeniu Jastrzębia do Polski nastał czas względnego spokoju, w Jastrzębiu nadal znajdowało ukojenie dla swojego schorowanego ciała mnóstwo weteranów. Potrzeba ich rehabilitacji była tak duża, że dla jej zaspokojenia postanowiono utworzyć specjalne miejsca dla byłych i obecnych wojskowych. Już w 1923 r. w domach szwajcarskich utworzono Letnisko Wojskowe, które dwa lata później doczekało się własnego budynku. Z kolei w podzięciu za ofiarne w czasie powstań śląskich Sejm Śląski uchwalił budowę sanatorium, które oddano w 1928 r. i nosiło imię Marszałka Piłsudskiego. W obu instytucjach na leczenie i wypoczynek mogli liczyć zarówno żołnierze i powstańcy jak również członkowie ich rodzin. Te dwie instytucje na trwałe wpisały się w krajobraz Jastrzębia i Górnego Śląska.

JASTRZĘBIE-ZDRÓJ
Perła Uzdrowisk Śląskich
Najświeższe radocynna polska solanka jodo-brom.
Otwarcie sezonu 1 maja
Kuracje ryczałtowe już od 192,- zł.
JASTRZĘBIE-PLAŻA

JASTRZĘBIE-ZDRÓJ

PERŁA UZDROWISK ŚLĄSKICH

Otwarcie sezonu 2 maja.

Korzystajcie z wyjątkowych ryczałtów kąpielowych!
Żądajcie bezpłatnych prospektów.

Dyrekcja Zakładu Kąpielowego.

Zakład kąpielowy i jego personel

Jastrzębska solanka i jej walory lecznicze była znana w całej Europie, a nawet zawędrowała do Ameryki. Jednakże pobyt w Jastrzębiu nie ograniczał się jedynie do picia solanki i kąpeli na jej bazie. W leczeniu stosowano także kąpiele błotne (borowinowe) oraz naswietlania, co miało pomóc osobom cierpiącym na reumatyzm, artretyzm, skrofulozę, choroby kobiece, niedomagania układu nerwowego czy niewielkie problemy układu krążenia. Wszystkie zabiegi odbywały się w dwóch budynkach łazienek, i jednego gmachu mieszczącego oddział wodolecznicy i elektroleczniczy oraz kąpiele dziecięce. Dwa pierwsze powstały w czasach, gdy Jastrzębie znajdowało się w granicach państwa pruskiego, z kolei ostatnie łazienki powstały w 1926 r. W tym samym roku zmodernizowano budynek pierwszych łazienek oraz powstała nowa siedziba dyrekcji uzdrowiska. Przeprowadzone inwestycje skutecznie podniosły znaczenie i atrakcyjność Jastrzębia, co powodowało stały i rosnący napływ kuracjuszy i turystów, którzy tu szukali uzdrowienia i wytchnienia od dnia codziennego.

Było to możliwe dzięki zatrudnieniu kompetentnych osób na stanowiskach dyrektora Zakładu oraz lekarza zdrojowego. Od 1930 r. funkcję dyrektora pełnił Zygmunt Dworczyk, a po nim Henryk Kozak i Mieczysław Wygrzywański. Ten ostatni przed Jastrzębiem pracował jako dyrektor uzdrowiska w Goczałkowicach. Z kolei wśród lekarzy należy wymienić przede wszystkim Stanisława Typrowicza, Stanisława Magę i Jana Zaczynskiego. Było także kilku lekarzy, którzy w jastrzębskim uzdrowisku leczyli dość krótko i przyjeżdżali w sezonie letnim. Do tego grona można zaliczyć Romana Starzyckiego z Katowic, Stefana Falkowskiego z Warszawy czy Stanisława Chelmeckiego, również z Warszawy. Taka kadra gwarantowała satysfakcję z pobytu oraz leczenia w jastrzębskim uzdrowisku o czym świadczy jeden z wpisów w książce zażaleń Łazienek III - „Właściwości lecznicze Jastrzębia-Zdroju, a zwłaszcza troskliwa opieka p. dr. Jana Zaczynskiego, przyczyniły się do względnego mego wyzdrowienia. Więcej takich lekarzy a będziemy mieli mniej chorych i kalek”.

Plan Jastrzębia-Zdroju

16 Sanatorium im. M. Piłsud.	35 Pijalnia
17 Dom Sw. Jacka	36 Kiosk Ruchu
19 Restauracja Kowolowa	37 Kasyo Zdrojowe
20 Urząd Gminny	38 Łazienki I.
21 Willa Europejska	39 Basen Kąpielowy
22 Willa Franciszka	40 Szkoła
23 Jastrzębianka	41 Kasyo Dolne
24 Piekarnia	42 Stacja Kolejowa
25 Restauracja Kopyto	43 Domki Kolejowe
26 Opolanka	44 Restauracja koło Dworca
27 Kiosk	45 Cegielnia
28 Folwark	46 Dom Kolejowy
29 Zakład Marit	47 Willa Antonina
30 Łazienki IV.	48 Kałuża
31 Łazienki III.	49 Katowiczanka
32 Dyrekcja Zdroju	50 Pensj. Kasy Chorych
33 Deptak	51 Willa Hoppenów
34 Pensjonat „Szwajcarski”	

1 Boży Dar	4 Danusia	7 Nowe Łazienki Parkowe	10 Willa Wojciecha	13 Dom p. Endra
2 Willa Ranosza	5 Poczta	8 Uzdrowisko Zakł. Ubez.	11 Willa Anna	14 Willa Marit
3 Spółka Bracka	6 Restauracja Postuszy	9 „ ”	12 Willa Janka	15 Willa J. Wittczaka

Jastrzębie Zdrój

Pensjonat, Kawiarnia i Cukiernia
Im. Marii Konopnickiej
Właściciel: Edward Potasznik

W niedzielę, dn. 6 bm. przygrywać będzie
w ogrodzie znana orkiestra Państwowej
Fabryki Wyrob. Tyton. w Wodzisławiu.

Nie tylko kuracjusze czyli słów kilka o mieszkańcach Jastrzębia

W zdecydowanej większości Górny Śląsk zamieszkiwali Polacy. W 1931 roku odsetek osób deklarujących język polski jako język ojczysty wynosił 92,3% (język niemiecki – 7%, żydowski – 0,5%). Dziesięć lat wcześniej, czyli w 1921 roku, kształtowało się to nieco inaczej (narodowość polska – 71,5%, niemiecka – 27,5%, żydowska – 1%). Zmiany granic w 1922 roku pociągnęły za sobą także zmiany wśród społeczności zamieszkującej Jastrzębie. Osoby narodowości niemieckiej w zdecydowanej większości opuściły teren uzdrowiska, pozostawiając swoje nieruchomości. Do tej grupy należeli także Żydzi, którzy już w czasie powstań śląskich mieli tu swoje problemy. Jeden ze sklepów został zdemolowany i jego właściciel w pośpiechu opuścił Jastrzębie. Także żydowska lecznica dla dzieci padła ofiarą złodziei, a jego zarządczyni była zastraszana. Uspokojenie sytuacji po podziale Górnego Śląska nie zachęciło do pozostania tychże osób, które wyprowadzili się do niemieckiej części Górnego Śląska.

Społeczność gminy Jastrzębie-Zdrój stanowili w zdecydowanej większości Polacy, jednakże zamieszkiwało tu także kilka rodzin o niemieckim pochodzeniu. Również jeśli chodzi o wyznawaną religię praktycznie mieszkali tu sami katolicy, których dobrymi sąsiadami byli członkowie wspólnoty ewangelickiej. Kiedy w 1927 r. liczba mieszkańców wynosiła 352 to w tym było 317 katolików i 35 ewangelików, czyli około 10 %. Podobny stosunek katolików do ewangelików miał miejsce w Jastrzębiu Górnym (2100 mieszkańców) oraz Jastrzębiu Dolnym (700 mieszkańców). Wyznawców judaizmu nie było praktycznie wcale, nie licząc oczywiście gości kurortu.

Co do statusu społecznego to mamy pełen wachlarz. Od inteligenta poprzez prywatnego przedsiębiorcę, robotnika, aż do pracownika rolnego. Korzenie osób, które w jakiś sposób wiązały się z Jastrzębiem, znajdowały się często poza jego granicami. Jednak w zdecydowanej większości byli to Ślązacy, którzy urodzili się lub przybyli z takich miejscowości jak: Rybnik, Wodzisław, Myslowice, Żory, Bzie, Szeroka, Radlin, Krzyżowice, Moszczenica, Ruptawa, Katowice, czy Polomia. Były także osoby, których los zaniósł na Śląsk z takich miejscowości jak Mszana k. Krosna, Brody k. Lwowa, Jarmolińce na Podolu, Warszawa, a także miejscowości zagranicznych jak Triest (Włochy) czy Rovecne i Moravska Ostrava (Czechy). To tylko kilka przykładów, gdyż lista miejscowości jest oczywiście o wiele dłuższa. Jednak to pokazuje, że społeczność przedwojennego Jastrzębia nie była monolitem w rozumieniu kulturowym, religijnym czy społecznym.

Liczebnie Jastrzębie-Zdrój należało do najmniejszych gmin w powiecie rybnickim. W połowie lat 20. liczba mieszkańców oscylowała wokół 300. Jednakże dynamiczny rozwój miejscowości spowodował stopniowe zwiększanie tej liczby. Jeszcze na początku lat 30. liczba ludności wynosiła około 360 osób, a w 1933 r. wahała się wokół 500. Dla porównania liczba ludności w tym okresie w Jastrzębiu Dolnym wynosiła 773 osoby, a w Jastrzębiu Górnym 2225 osób. Z roku na rok liczba ta rosła, a znaczący skok miał miejsce w 1937 r., kiedy to liczebność mieszkańców wynosiła 734 osoby (w Jastrzębiu Górnym – 2085, Jastrzębiu Dolnym – 833). Ten nagły przyrost był spowodowany m.in. zmianami granic gminy, w której znalazła się część mieszkańców z Mszany i Jastrzębia Górnego.

Promenada i pijalnia wód

Nasze kalendarium

W okresie międzywojennym wiele się w Jastrzębiu działo. Z tego powodu podajemy kilka dat, które ukazują wydarzenia mające wpływ na rozwój naszej miejscowości.

- 1922 – przyłączono powiat rybnicki do Polski
- 1923 – poświęcono sanatorium ZUS
- 1924 – utworzono gminę Jastrzębie-Zdrój
- 1925 – oddano do użytku Letnisko Oficerskie
- 1926 – wzniesiono nowy budynek Łazienek i dyrekcji uzdrowiska
- 1927 – powstało Koło Związku Powstańców Śląskich
- 1928 – oddano do użytku Sanatorium im. Marszałka Piłsudskiego
- 1929 – wybudowano w Parku Zdrojowym skocznię narciarską (oddaną w 1932 r.)
- 1930 – Józef Witczak został wybrany do Sejmu Śląskiego, a dyrektorem uzdrowiska został Zygmunt Dworczyk
- 1931 – wille Emilia z 1928 r. zakupił Związek Kas Chorych woj. Śląskiego
- 1932 – Przyłączono do Jastrzębia-Zdroju gminę Zosiówka oraz rozegrano pierwszy turniej tenisowy o mistrzostwo Jastrzębia-Zdroju
- 1933 – ślub Mikołaja Witczaka z Jarmią Totusek
- 1934 – na grobie powstańców śląskich w Jastrzębiu Górnym wzniesiono okazały nagrobek
- 1935 – poświęcono „Opolanek” oraz „Katowiczankę” (pensjonaty wybudowane w latach 1927-1928)
- 1936 – wojewoda śląski Michał Grażyński został honorowym obywatelem Jastrzębia-Zdroju

KASYNO DOLNE w Jastrzębiu Zdroju

Do sprzedania dom wypoczynkowy składający się z restauracji, pokoi gościnnych, wielkiej sali, 10 pokoi dla kuracjuszy z kompletnym urządzeniem pokojowym jak również roslan. racyniem, staw i stary budynek (garaż) oraz 6 morgów pola nadające się do budowy.

Oferty kierować do sekretarza Państwa Ziela, Katowice, Mikołowska 35.

- 1937 – otwarto basen kąpielowy, do Jastrzębia-Zdroju przyłączono część gminy Mszana oraz Jastrzębie Górne, ukazały się dwa numery „Informatora Zdrojowego”
- 1938 – otwarto Łazienki Parkowe (Letnisko Oficerskie po rozbudowie)
- 1939 – oddano do użytku sanatorium huty Baildoni Pokój

Zdrowotne zabiegi w inhalatorium

Pomimo, że Jastrzębiu już nie jest miejscowością uzdrowiskową, można oddać się uzdrawiającym zabiegom solankowym. Inhalatorium solankowe działa w Parku Zdrojowym od 2015 r. i zostało ulokowane w odbudowanym drewnianym deptaku zwanym dawniej „kolonadą”, którego pierwotna konstrukcja powstała w 1872 r. Korzystanie z inhalacji jest zupełnie darmowe, jednak nie należy przesadzać, gdyż zalecana dawka to 30 minut dziennie. Zastosowana w inhalatorium solanka pochodzi z Zabłocia, gdzie wydobywana jest z odwiertu „Korona” od 1892 r.

Hol główny Łazienek II

Kasyno Jastrzębie Zdrój

Zawiadamiam Szan. Publiczność, że objąłem z dołem 1-go maja tutejsze Kasyno Zdrojowe.
Dnia 15 maja odbędzie się

oficjalne otwarcie kasyna z wielkim koncertem

wykonanym przez całą orkiestrę Kopalni Anna pod kierownictwem kapelm. p. Szulca.

Polecam moją dobrą kuchnię i własną cukiernię. Dobrze pieczone piwa. Pierwszorzędne wina, likiery i inne napoje. Obsługa rzetelna.

Józef Jędrośka, dziekan kasyna

Co to za budynek?

Poprawne odpowiedzi należy wyciąć i wrzucić do skrzynki z napisem „Co to za budynek” w Galerii Historii Miasta w czasie trwania „Pikniku w kurorcie” 22 sierpnia 2021 r. Losowanie oraz wręczenie nagród książkowych nastąpi po zakończeniu ostatniego koncertu.

Imię i nazwisko:

Wczoraj:

Dziś:

Wczoraj:

Dziś:

Wczoraj:

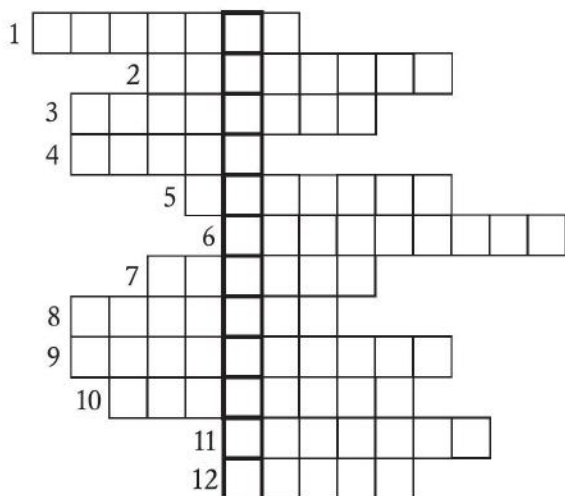
Dziś:

Wczoraj:

Dziś:

KRZYŻÓWKA

1. Woda mineralna z Jastrzębia. 2. Nazwa pensjonatu przy głównej alei uzdrowiska.
3. Miejsce zażywania kąpeli. 4. Główna atrakcja sportowa przedwojennego Jastrzębia-Zdroju.
5. Nazwisko patrona Parku Zdrojowego. 6. Nazwisko przedwojennego wojewody śląskiego, Honorowego Obywatela Jastrzębia-Zdroju.
7. Dawna nazwa Domu Zdrojowego. 8. Nazwa huty posiadającej swój pensjonat w Jastrzębiu-Zdroju.
9. Synonim zdroju. 10. Nazwisko dyrektora jastrzębskiego uzdrowiska piastującego swoje stanowisko od 1930 r. 11. Dawne gospodarstwo w sąsiedztwie Łazienek i Zakładu Marii. 12. Imię założyciela kurortu w Jastrzębiu.

Poprawnie rozwiązana krzyżówka należy wyciąć i wrzucić do skrzynki z napisem „Krzyżówka” w Galerii Historii Miasta w czasie trwania „Pikniku w kurorcie” 22 sierpnia 2021 r. Losowanie oraz wręczenie nagród książkowych nastąpi po zakończeniu ostatniego koncertu.

Imię i nazwisko:

Z naszej biblioteczki

Z okazji obchodów 160. rocznicy powstania uzdrowiska panowie Boratyn i Mazur, przy finansowym wsparciu spółki „Moc Natury”, stworzyli przepiękny, a zarazem bardzo źródłowy album o jastrzębskim uzdrowisku. Z kilku tysięcy doniesień prasowych, jakie znalazły się na szpaltach gazet od początku istnienia uzdrowiska aż po jego kres, wybrano zaledwie skrawek historii, jaka zachowała się na, dziś już pożółkłych, stronicach prasy polskiej, niemieckiej, austriackiej, czeskiej czy węgierskiej. Ta sentymentalna podróż do czasów dawno minionych zapewni czytelnikowi ogrom wrażeń i uniesień także dzięki licznym ilustracjom. Lekturę tej niezwykle publikacji polecamy wszystkim, którzy choć trochę tęsknią za uzdrowiskowym charakterem naszego Jastrzębia. Okazja do jej zdobycia pojawi się już podczas „Pikniku w kurorcie”.

Na okładce książki znaleźli się młodzi jastrzębianie, którzy wcieliili się w postaci z okresu międzywojnia

Jeżeli dotychczas nie przeprowadziłeś kuracji,
korzystaj z taniego sezonu jesennego
W JASTRZĘBIU ZDROJU
Pamiętaj, że jesień powiększa cierpienia reumatyczne.

Kasyno Zdrojowe Jastrzębie - Zdrój

urządza w sobotę, dnia 27 czerwca 1936 r.

CHIŃSKA NOC

z różnymi niespodziankami
na którą JWP. najuprzejmiej zaprasza

Zarząd Kasyna Zdrojowego
Jastrzębie-Zdrój

Początek o godz. 20-tej. Doborowa chińska orkiestra
i obsługa. (4623)

Perła Uzdrowisk Śląskich Jastrzębie Zdrój

radoaktywne kąpiele solankowe-jodobromowe, solankowo-borowinowe,
solankowo-kwasowęglowe, elektro i hydroterapia, inhalacje, pijalnia.

Leczy skutecznie: reumatyzm, ischias, artretyzm, choroby kobiece
i dziecięce, skrofulozę, krzywicę, choroby serca
ciężkiego stopnia i t. d.

Dostępne dla każdego kuracje ryczałtowe

obejmujące także klimatyczną, opiekę lekarską, wszelkie zabiegi le-
cznicze i kąpiele według przepisu lekarzy zdrojowych, oddzielny pokój
w pensjonacie lub hotelu według własnego wyboru, ze światłem, obsługą,
bielizną i pościelą, oraz całonocnym utrzymaniem.

Z Katowic bezpośrednia komunikacja autobusowa. Dogodny dojazd
kolejowy. Szosy asfaltowe w wszystkich kierunkach. Dworzec, poczta,
telegraf i telefon na miejscu. Ołbrzymi staw z kajakami. Prospekty
na żądanie.

Wszelkich informacji udziela Dyrekcja Zakładu Kąpielowego.

Redakcja: Dariusz Mazur

Skład: Marcin Boratyn

Projekt winiety: Klaudia Hojka

Wydawca: Miejski Ośrodek Kultury w Jastrzębiu-Zdroju

Druk: drukarniajastrzebie.pl

Nakład: 1000 egz.

Ilustracje ze zbiorów: MOK Jastrzębie-Zdrój, NAC, Janusz Szczepanik

Exemplarz bezpłatny